

Στο άρθρο αυτό δεν θα βρείτε καμία «έκκληση» στον κ. Τσίπρα «να παρέμβει επιτέλους», «να αποφασίσει επιτέλους» ποιον δρόμο κρίνει ότι η χώρα πρέπει να τραβήξει. Οσο αυξάνει η βουβή απόγνωση για την αβεβαιότητα και την προϊούσα οικονομική καταστροφή της χώρας τόσο αυξάνουν και οι «εκκλήσεις». Η εξέλιξη δείχνει ότι ο κ. Τσίπρας ούτε μπορεί ούτε θέλει ούτε ξέρει να λύσει τα θανάσιμα προβλήματα που συσσωρεύονται. Η εικόνα ότι υπάρχει ο κακός ΣΥΡΙΖΑ του κ. Λαφαζάνη που εμποδίζει τον καλό ΣΥΡΙΖΑ του «πραγματιστή» κ. Τσίπρα είναι ψευδής. Η κυβερνητική πορεία δείχνει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ένας ανομοιογενής φορέας που η εξουσία τον αποδιάρθρώνει περαιτέρω αντί να τον ενοποιεί. Και η αποδιάρθρωση του κυβερνητικού κόμματος αποδιάρθρώνει

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ
ΒΟΥΛΓΑΡΗ

την Ελλάδα, οδηγώντας τη σε μια τροχιά ιστορικής παρακμής και φτωχοποίησης.

Η εικόνα της κυβέρνησης αποτυπώνει τη συγκεκριμένη φυσιογνωμία του ΣΥΡΙΖΑ. Ένα κόμμα της μετακομμουνιστικής Αριστεράς του 4% εκμεταλλεύτηκε επιτυχώς τη χρεοκοπία και την κρίση, πραγματοποιώντας μια εθνικολαϊκιστική μετάλλαξη που το έφερε στο 36%. Η ίδια μετάλλαξη προετοίμασε την κυβερνητική συνεργασία ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ με την εθνικολαϊκιστική Ακροδεξιά των ΑΝΕΛ. Συνεργασία που δεν περιορίζεται στο επίπεδο της κορυφής, αλλά προϋποθέτει την εθνικολαϊκιστική και συνωμοσιολογική μετάλλαξη ενός μέρους της αριστερότροφης κοινωνικής βάσης. Κοινός παρονομαστής του όλου εγχειρήματος ήταν η ακραία αντιπολιτευτική πόλωση και ο βαθύς κοινωνικός - συντεχνιακός συντηρητισμός του «να μην αλλάξει τίποτα - φταίνε οι ξένοι».

Σήμερα βλέπουμε τα κομμάτια αυτού του μορφώματος να κινούνται ασυνάρτητα. Το μικρό μετακομμουνιστικό κόμμα που έψαχνε την ταυτότητά του στην «εναλλακτική παγκοσμιοποίηση», στην αλληλεγγύη με τους μετανάστες και κυρίως στο σταθερό φλερτ με τον νεοαναρχικό χώρο και την τρομοκρατία δημιούργησε ήδη ένα πρόβλημα δημόσιας ασφάλειας, μελλοντικής αυθεντικής ανθρωπιστικής κρίσης με θύματα τους μετανάστες και μια νέα υποβάθμιση του κέντρου των μεγάλων πόλεων, από την οποία, όπως συνέβη στο πρόσφατο παρελθόν, θα ενισχυθεί η Ακροδεξιά. Το ίδιο κομμάτι, το οποίο είχε μηδαμινή επαφή με τα εργατικά στρώματα εκτός Δημοσίου, καταφεύγει σε γκεμπελικού τύπου συκοφαντίες κατά των μεταλλωρύχων στις Σκουριές, της μόνης αυθεντικά βιομηχανικής εργατικής ομάδας που κινητοποιείται απεγνωσμένα για να υπερασπίσει τη δουλειά της. Άλλο κομμάτι με πρωταγωνιστή τον κ. Καμμένο γελοιοποίησε την κυβερνητική προτεραιότητα περί «ανθρωπιστικής κρίσης» μοιράζοντας εκατομμύρια στη Λόκωντ, ενώ εξαπατά συστηματικά την κοινή γνώμη με ψεύτικες ελπίδες για βοήθεια που θα έρθει από το «ξανθό γένος». Παραδίπλα, η Πρόεδρος της Βουλής, με ένα αδιευκρίνιστο κομμάτι της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, κινείται μεταξύ της κωμωδίας της Επιτροπής για το «επαχθές χρέος» και των φιλικών χειρονομιών προς τη Χρυσή Αυγή. Το χειρότερο από όλα όμως

Η Ελλάδα στην παγίδα της παρακμής

είναι ότι η κυβέρνηση δεν στέκεται ενιαία ούτε καν στη «διαπραγμάτευση», όπως μαθαίνουμε από τον Τύπο. Από τη μια, η ομάδα Βαρουφάκη, Θεοχαράκη, Παναρίτη, από την άλλη η (σοβαρότερη) ομάδα Δραγασάκη, Χουλιαράκη, την οποία εμπιστεύεται περισσότερο ο κ. Τσίπρας.

Όλα αυτά είναι κομμάτια μιας σουρεαλιστικής τραγωδίας όπου οι λέξεις αντιστρέφουν τη σημασία τους. Αντί για το τέλος της λιτότητας που επαγγέλλθηκε ο ΣΥΡΙΖΑ, ζούμε την υπεράσπιση των μισθών, αυξάνονται οι απολύσεις στον ιδιωτικό τομέα και οι εργαζόμενοι σε αυτόν πληρώνονται όλο και αραιότερα. Αντί για τη διάσωση των συντάξεων, εξανεμίζονται τα αποθεματικά των Ταμείων και οι μελλοντικές συντάξεις. Αντί της καταδίκης του παλαιού «πελατειακού κράτους», ξαναζούμε την έφοδο του κόμματος στο κράτος. Αντί για το νέο φορολογικό σύστημα, ζούμε το «δώστε και σώστε» που θα φέρει ένα αυθόρμητο κίνημα «Δεν πληρώνω» των φορολογουμένων ώσπου να ξεκαθαρίσει η κατάσταση. Αντί της νέας εθνικής αυτογνωσίας, η κοινοβουλευτική πλειοψηφία ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ θα «δικάσει» τους πολιτικούς της αντιπάλους στη δίθην Εξεταστική για το Μνημόνιο, την ώρα που η κυβέρνησή της θα οδηγεί τη χώρα σε νέα χρεοκοπία.

Γιατί ο κίνδυνος επικρέματα. Η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ φαινομενικά μόνο διαπραγματεύεται. Στην ουσία, απειλεί ότι θα αυτοκτονήσει πιστεύοντας ότι τελικά οι δανειστές θα διστάσουν και θα «συμβιβαστούν». Ζει άλλη μια αυταπάτη; Όπως

στην αρχή, όταν νόμιζε ότι θα γηθεί μιας ευρύτερης αλλαγής στην Ευρώπη για να διαπιστώσει γρήγορα ότι έγινε παράδειγμα προς αποφυγή; Το πιθανότερο σενάριο σε περίπτωση Grexit το διατύπωσε ο επικεφαλής μελετών του ΔΝΤ Ολιβιέ Μπλανσάρ: η ευρωζώνη είναι οικονομικά προετοιμασμένη, οι αγορές το έχουν προκαταλάβει και οι πολιτικές επιπτώσεις θα αντιμετωπιστούν με πολιτικά μέσα, δηλαδή με την επιτάχυνση της πολιτικής και δημοσιονομικής ενοποίησης των υπόλοιπων κρατών - μελών. Πρόσθεσε βεβαίως το προφανές. Ότι το Grexit θα είναι εξαιρετικά επώδυνο για την Ελλάδα.

Και όμως, η Ελλάδα μοιάζει ανίκανη να αντιδράσει. Ψυχολογικά είναι δικασμένη. Πολιτικά είναι παγιδευμένη μεταξύ μιας κυβέρνησης που ετοιμάζεται να «στουκάρει» τη χώρα είτε από ανικανότητα είτε από πρόθεση για να ανοίξει τον δρόμο στη δραχμή και μιας αντιπολίτευσης που ακόμα δεν ακούγεται από τους πολίτες. Κοινωνικά είναι εγκλωβισμένη από έναν κρατικιστικό - συντεχνιακό πολιτικοκοινωνικό συνασπισμό ο οποίος είναι αδύναμος να μετασχηματιστεί ώστε η χώρα να βγει από την κρίση, αλλά αρκετά δυνατός ώστε να τη βουλιάξει. Το σίγουρο είναι ότι η Ελλάδα έχει παγιδευτεί σε μια τροχιά εθνικής παρακμής και κινδυνεύει να την οδηγήσει πλησιέστερα στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Προσεχώς κινδυνεύει να υποστεί μια οικονομική καταστροφή χρεοκοπώντας είτε μέσα είτε έξω από το ευρώ. Μεσοπρόθεσμα θα ζήσει μια σκληρή ύφεση με περαιτέρω

φτωχοποίηση, ακόμα και αν βρει το θάρρος ενός «έντιμου συμβιβασμού» γιατί ο χρόνος έχει σχεδόν εκμηδενίσει τις δυνατότητες ανάκαμψης.

Η βόμβα θα σκάσει στα χέρια του ΣΥΡΙΖΑ. Προσωπικά, δεν πιστεύω ότι η σημερινή συναίνεση προς την κυβέρνηση είναι διατηρήσιμη δεδομένης της αναποτελεσματικότητάς της και ενόψει της ραγδαίας οικονομικής επιδείνωσης. Το σημερινό σχήμα του ΣΥΡΙΖΑ πιθανότατα θα αποδειχτεί μεταβατικό στο πλαίσιο ενός κομματικού συστήματος που είναι και αυτό μεταβατικό. Η μόνη επιλογή που θα έδινε ειρήμη στο μεγαλύτερο μέρος της εκλογικής βάσης του ΣΥΡΙΖΑ θα ήταν ο «έντιμος συμβιβασμός». Αν την επιλέξει, θα πρέπει παράλληλα «να επανιδρυθεί» ώστε ένας διαφορετικός ΣΥΡΙΖΑ να προσπαθήσει να διαχειριστεί μια περίοδο νέου Μνημονίου. Οι άλλες επιλογές, δηλαδή εκείνες της χρεοκοπίας είτε εντός του ευρώ είτε - ακόμα χειρότερα - εκτός, με απόπειρα μετάβασης στη δραχμή, θα προκαλέσουν τεκτονικές πολιτικοκοινωνικές αλλαγές που θα συμπαρασύρουν (και αυτή είναι η ελαφρύτερη λέξη) την κυβέρνηση και τον ΣΥΡΙΖΑ.

Οι πολιτικές δυνάμεις της φιλοευρωπαϊκής Ελλάδας υφίστανται ακόμα τις επιπτώσεις της εκλογικής ήττας και μοιάζουν αποθαρρημένες. Αλλά οι δραματικές εξελίξεις τις «τραβούν από το μανίκι». Οι δηλώσεις διαθεσιμότητας για εναλλακτικές κυβερνητικές συμμαχίες δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις αυτής της συγκυρίας. Τώρα πρόχει η συστηματική κριτική του έργου της συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ ώστε να περιοριστεί η σημερινή συγκεκριμένη «αποδοχή» της, που την κάνει αλαζονική και τυχοδιωκτική. Είναι προϋπόθεση προκειμένου ο ΣΥΡΙΖΑ να κάνει την επιλογή του «έντιμου συμβιβασμού». Επιπλέον, χρειάζονται πολιτικές πρωτοβουλίες κορυφής και βάσης ώστε να ανασυνταχθεί η φιλοευρωπαϊκή Ελλάδα. Σε αυτό το πλαίσιο, εναπόκειται στις φιλοευρωπαϊκές δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ να βρουν τους συνομιλητές πέρα από τους θιασώτες της δραχμής ή της χρεοκοπίας.

Ο Γιάννης Βούλγαρης είναι καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου

Αντί για το τέλος της λιτότητας που επαγγέλλθηκε ο ΣΥΡΙΖΑ, ζούμε την οικονομική ασφυξία. Αντί για την υπεράσπιση των μισθών, αυξάνονται οι απολύσεις στον ιδιωτικό τομέα και οι εργαζόμενοι σε αυτόν πληρώνονται όλο και αραιότερα. Αντί για τη διάσωση των συντάξεων, εξανεμίζονται τα αποθεματικά των Ταμείων και οι μελλοντικές συντάξεις. Αντί της καταδίκης του παλαιού «πελατειακού κράτους», ξαναζούμε την έφοδο του κόμματος στο κράτος